

fr. Varga Kamill OFM:

Márton Lajos és a jászberényi ferencesek

(Székelyudvarhely, 1891. február 27. – Budapest, 1953. január 26.)
festőművész, illusztrátor, templomfestő, bélyegtervező, grafikus,
plakáttervező

Tanulmányait Székelyudvarhelyen a Nagymező utcai polgári iskolában végezte. Kora ifjúságától fogva részt vett a Regnum Marianum munkájában. Középkorától a Magyar Cserkész, a Zászlónk, a Vezetők Lapja, majd a Jóbarát illusztrátora volt. 1907-1911-ig Újvári Ignác tanítványa volt a budapesti Iparművészeti Iskola festő szakán. Vázlatfüzetében örökítette meg a különféle cserkész táborokat, cserkész rendezvényeket. Tóth Tihamér pap, tanár, püspök műveit is rendszeren illusztrálta. Több mint 500 vallási tárgyú képeslapot rajzolt, 8000 rajza maradt fenn. Az 1938-as Eucharisztikus Világtalálkozóra bélyegeket tervezett. Kiállítása volt a Könyves Kálmány Szalonban 1916-ban, a Nemzeti Szalonban 1926-ban és 1928-ban. 1938-ban Szalma Istvánnal kifestette az országjáró körútra induló Szent Jobbot szállító aranyvonatot.

1953. január 26-án, Budapesten hunyt el, a Farkasréti temetőben temették el. Születésének 100. évfordulóján hamvait az Országúti Ferences Templom kriptájában Kékesi László urnafülkéjében helyezték el.

Könyvillusztráció jelentek 1920-tól kezdve, összesen 92 ilyen könyvet sikerült fellelnem.

Közel 40 templomban láthatók freskói, oltárképei: Balassagyarmat, Budapest III. ker. Segítő Szűz Mária kápolna, Központi Papnevelő Intézet kápolnájának üvegablakai, templomunk főoltárképe, és a Szent József oltár, Cibakháza, Csongrád, Gölle, Gödöllő premontrei rendház kápolnája, Gyöngyös, Máriabesnyői kapucinus templom, 1935: Nagyecsed (3 oltárkép), 1936: Budapest-Rákócziánum, Erzsébet Leányárvaház kápolnája, Szegénygondozó Nővérek kápolnája Ludány, 1937: Hatvan: ferences templom freskói, **Jászberény: Szent Teréz oltár**, Nógrádpatak, Szécsény, 1938: Amerikai Premontrei rendház, Cibakháza, Salgótarján-Szent József telep, Simontornya, Szentes, Szolnok, 1942: Hadikfalva, váci szeminárium kápolnája, Temerin, Debrecen-Szent István Templom, Soltszentimre, 1943: Szentes-Jézus Szíve Templom, 1944: Palotás, 1945: Kálló.

1936-ban hívták meg a jászberényi ferences kápolna kifestésére. Először június 18-án érkezett meg a művész, amikor is felmérte a kápolnát, egyeztetett az elképzeléseket. Röviddel utána meghívták Porciunkula ünnepére is, ahol tréfás rajzaival szórakoztatta a rendház tagjait. Augusztus 3-án rögzítették a megállapodást, és szeptemberben fogott hozzá a kápolna festéséhez. Sajnos a háztörténet nem emlékezik meg róla, hogy mikor kezd el a munkát, s történt-e valami érdekesség. November 25-én, Alexandriai Szent Katalin ünnepén áldotta meg a kápolnát P. Schrotty Pál tartományfőnök. Ő támogatta a munkálatok költségeit is, mely 2000 Pengőbe került.

1937 márciusában Tassi asztalos mester készítette el az új Lisieux-i Szent Teréz oltár szerkezetét. A háztörténet jegyzője megjegyzi, hogy igen jól sikerült. Márton Lajos megfestette az oltárképet is, felhelyezés előtt még kitették a híveknek szemlélésre.

1946. március 19-én áldották meg az újonnan készült Szent József képet, melyet Márton Lajos „utólérhetetlen bájjal festett meg”, s a kórus alatt helyezték el.

1946. október 27. „Krisztus Király ünnepén áldotta meg P. Gergely a diákmisszió a gyermek Jézus képét – Márton Lajos festőművész olajfestményét. A templomban helyeztük el avval a szándékkal, hogy később miniatűr oltárra kerül s az oltárt a gyermekek gondozzák, hogy így nevelődjenek a templom és az oltárok gondozására.” – írja a plébániatörténet jegyzője.

A háztörténet utolsó kötete, melyet 1937-ben kezdtek írni sajnos elvezett, így csak szóbeli közlésből tudhatjuk, hogy rendház ebédlőjét is ő festette ki.

Kép forrása:

https://www.google.hu/search?q=m%C3%A1rton+lajos+fest%C5%91m%C5%B1v%C3%A9sz&sxsrf=ALeKk00uC5ilpVYr4-D4tPLbm4AATnS1Gw:1583593175824&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=mp7Bx0Gqf31kjm%253A%252C2Irrtt16OtXXkM%252C_&vet=1&usq=AI4_-kRIf47tHxAZC04mBJdbElfkhMw&sa=X&ved=2ahUKEwj-sdq10IjoAhU18aYKHXyLafoQ9QEwAHoECAoQFg#imgrc=mp7Bx0Gqf31kjm

